

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

20 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1472/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шиловой Т.С.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді
Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук Ольги
Володимирівни за зверненням слідчого прокуратури Кіровоградської області
Медведенка А.Л.,

встановила:

У березні 2014 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
надійшло звернення слідчого прокуратури Кіровоградської області
Медведенка А.Л. щодо поведінки судді Кіровоградського окружного
адміністративного суду Кравчук О.В., яка може мати наслідком притягнення її
до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених ст. 83 Закону
України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року (далі - Закон).

Заявник зазначає, що суддею Кіровоградського окружного
адміністративного суду Кравчук О.В. у адміністративній справі
№ 811/3 783/13-а винесено незаконну постанову від 26 листопада 2013 року.

З урахуванням викладених обставин заявник просить Комісію притягнути
суддю Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук О.В. до
дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до ст. 86 Закону членом Комісії проведено перевірку
викладених у зверненні фактів та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані в процесі перевірки
матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті
дисциплінарної справи стосовно судді Кравчук О.В. необхідно відмовити з
таких підстав.

Встановлено, що у провадженні судді Кіровоградського окружного
адміністративного суду Кравчук О.В. перебувала адміністративна справа
№ 811/3783/13-а за позовом Виконавчого комітету Кіровоградської міської
ради до ОСОБА_1, Кіровоградської міської організації Всеукраїнського
об'єднання "Свобода", Кіровоградської обласної партійної організації
"Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина", Кіровоградського міського комітету

Комуністичної партії України, про обмеження права на проведення мирного зібрання.

Постановою суду від 26 листопада 2013 року адміністративний позов задоволено частково:

- обмежено Кіровоградській міській організації Всеукраїнського об'єднання "Свобода" право на проведення мирного зібрання шляхом заборони проводити інформаційний пікет на площі імені Кірова в місті Кіровограді з 27 листопада 2013 року по 29 листопада 2013 року;

- обмежено Кіровоградському міському комітету Комуністичної партії України право на проведення мирного зібрання шляхом заборони проводити мітинг в підтримку референдуму за входження України в Митний союз на площі імені Богдана Хмельницького в місті Кіровограді 27 листопада 2013 року;

- обмежено Кіровоградській обласній партійній організації "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" право на проведення мирного зібрання, шляхом заборони пікетування Кіровоградської обласної державної адміністрації, проведення „Місцевого Євромайдану" з 27 листопада 2013 року по 29 листопада 2013 року на площі імені Кірова у місті Кіровограді, а також шляхом заборони встановлення наметів, кіосків, навісів, павільйонів, палаток та інших малих архітектурних форм на площі імені Кірова в місті Кіровограді та на площі перед Кіровоградською міською радою з 27 листопада 2013 року по 31 грудня 2013 року;

- обмежено ОСОБА_1 право на проведення мирного зібрання, шляхом заборони проведення заходу „Євромайдан у Кіровограді" на площі імені Кірова в місті Кіровограді в період з 27 листопада 2013 року по 30 листопада 2013 року.

У задоволенні іншої частини позовних вимог — відмовлено.

З приводу обставин, зазначених у зверненні слідчого прокуратури Кіровоградської області Медведенка А.Л. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, суддя Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук О.В. пояснила наступне.

26 листопада 2013 року о 16 год. 36 хв. виконавчий комітет Кіровоградської міської ради звернувся до Кіровоградського окружного адміністративного суду з відповідним адміністративним позовом.

З огляду на визначені ст. 182 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — КАС України) строки розгляду відповідної категорії адміністративних справ, згідно з вимогами ст. ст. 104-107, 165 КАС України відповідною ухвалою було відкрито провадження в адміністративній справі, справу призначено до розгляду у судовому засіданні на 26 листопада 2013 року о 20-00 год.

Про дату, час та місце судового розгляду сторони сповіщалися телефонограмами та факсограмою у відповідності до вимог ст. 38 КАС України.

У судове засідання прибули: представник позивача, представник відповідача - Кіровоградської міської організації Всеукраїнського об'єднання "Свобода" та відповідач ОСОБА_1 Інші відповідачі у судове засідання не прибули, про причини своєї неявки суд не повідомили, будь-яких клопотань (заяв) до суду не направили та своїм правом на надання заперечень проти позову не скористалися.

Присутні у судовому засіданні сторони не позбавлялися права надавати пояснення та докази, якими обґрунтовувалася їх позиція, судові засідання проводилося відкрито - у залі судових засідань були присутні вільні слухачі.

Крім того, сторони подавали суду заяви, клопотання, які розглядалися судом у відповідності до вимог КАС України.

Після виходу суду з нарадчої кімнати було проголошено повний текст судового рішення. Копії постанови були невідкладно видані особам, які брали участь у справі та направлені сторонам, які не були присутні під час проголошення судового рішення.

З приводу стверджень заявника, що при винесенні зазначеного рішення суддею не взято до уваги передбачене нормами міжнародного права та Конституцією України право на мирні зібрання, суддя Кравчук О.В. зазначила що мотивувальна частина постанови ґрунтується, насамперед, на вимогах Конституції України та ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Так, зазначено, що згідно з ч. 1 ст. 39 Конституції України громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Частина друга цієї статті містить застереження, за яким обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку - з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Згідно правової позиції Конституційного Суду України, висловленої у Рішенні у справі щодо завчасного сповіщення про масові зібрання від 19 квітня 2001 року № 4-рп/2001, організатори мирних зібрань мають сповістити відповідні органи про проведення заходів заздалегідь, тобто у прийнятні строки що передують даті їх проведення. Ці строки не повинні обмежувати передбачене ст. 39 Конституції України право громадян, а має служити його гарантією і водночас надавати можливість відповідним органам вжити заходів щодо безперешкодного проведення громадянами зборів, мітингів, походів і демонстрацій, забезпечення громадського порядку, прав і свобод інших людей. При здійсненні громадянами права на свободу думки і слова, на вільне поширення своїх поглядів і переконань не повинно бути посягань на права і свободи, честь і гідність інших людей.

У відповідності до ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів. Здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду.

З аналізу вищезазначених положень суд зробив висновок про можливість реалізації конституційного права на мирні зібрання за умови завчасного сповіщення про це органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб.

У свою чергу, створення умов для безперешкодної та безпечної реалізації громадянами своїх прав на мирне зібрання покладається на відповідні державні органи.

За таких умов судом було взято до уваги листи начальника Кіровоградського МВ УМВС України в Кіровоградській області від 26 листопада 2013 року до міського голови, за змістом яких проведення масових заходів на площі Богдана Хмельницького та на площі Кірова можливе лише після розробки та впровадження заходів з відповідної організації дорожнього руху, лист Начальника першого державного пожежно-рятувального загону Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій, відповідно до якого пікетування жителями Кіровограда громадських місць, обумовлює ускладнення руху автотранспорту, а відтак - впливає на оперативність реагування пожежно-оперативних підрозділів міста на надзвичайні події та ситуації, лист заступника Начальника Управління МВС України в Кіровоградській області, за змістом якого проведення масових заходів на площах імені Кірова та імені Богдана Хмельницького перешкоджатиме нормальній життєдіяльності міста, спровокує конфлікти між політичними організаціями з різними поглядами.

Матеріалами справи підтверджено, що Кіровоградська міська організація Всеукраїнського об'єднання "Свобода", Кіровоградська обласна партійна організація "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина", а також ОСОБА_1 заявили про намір реалізувати своє право на мирне зібрання, починаючи з 26 листопада 2013 року. Однак, повідомлення про намір провести такі зібрання вищезазначеними суб'єктами подано у той же день - 26 листопада 2013 року. Кіровоградський міський комітет Комуністичної партії України повідомив відповідача про намір провести Мирне зібрання напередодні такого заходу, запланованого на 27 листопада 2013 року.

У судовому засіданні відповідачі не спростували факту порушення ними порядку сповіщення Кіровоградської міської ради про намір провести мирні зібрання.

Суд зазначив, що подання повідомлення про проведення масових заходів у день їх проведення або менше, ніж за 24 години до їх початку, фактично позбавило органи виконавчої влади та місцевого самоврядування можливості виконати свої обов'язки щодо забезпечення громадського порядку під час проведення таких заходів, що може спричинити небезпеку заворушень чи злочинів, загрозу здоров'ю населення або правам і свободам інших людей.

З огляду на викладене, враховуючи, що намір проведення мирних зібрань із частковим співпадінням у часі, мали суб'єкти із протилежним політичним спрямуванням та з антагоністичною тематикою заходів (за вступ України до Європейського союзу та за вступ України до Митного союзу), суд дійшов висновку про наявність підстав для обмеження відповідачам права на проведення мирних зібрань.

Постановою суду відповідачам було встановлено обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання, виключно у спосіб та у строки, про які не були завчасно сповіщені органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Натомість без задоволення залишено позовні вимоги щодо заборони Кіровоградській міській організації ВО „Свобода”, ОСОБА_1, а також Кіровоградському міському комітету Комуністичної партії України встановлювати намети, кіоски, навіси, павільйони, палатки та інші малі архітектурні форми на площі ім. Кірова в м. Кіровограді та площі ім. Б. Хмельницького відповідно.

Так само, відмовлено у задоволенні позову в частині заборони Кіровоградській обласній організації ВО "Батьківщина" проводити „Євромайдан" та пікетування Кіровоградської обласної державної адміністрації з 30 листопада по 31 грудня 2013 року.

Крім того, без задоволення залишено позовні вимоги виконавчого комітету Кіровоградської міської ради про заборону проводити мирні зібрання іншим суб'єктам, які будуть реалізовувати своє право на мирні зібрання на площі імені Кірова та на площі імені Богдана Хмельницького з 26 листопада 2013 року по 31 грудня 2013 року.

Суддя також зазначила, що апеляційна скарга на постанову Кіровоградського окружного адміністративного суду від 26 листопада 2013 року була подана прокурором м. Кіровограда в інтересах держави в особі Виконавчого комітету Кіровоградської міської ради.

Ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 28 серпня 2014 року скаржнику було відмовлено у відкритті апеляційного провадження.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 18 грудня 2014 року касаційну скаргу прокуратури Кіровоградської області залишено без задоволення, а ухвалу Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 28 серпня 2014 року у даній справі — без змін.

Інші відповідачі та позивач не скористалися своїм правом на оскарження судового рішення у суді апеляційної (касаційної) інстанції.

Крім того суддя Кравчук О.В. повідомила, що постановою слідчого в особливо важливих справах слідчого відділу прокуратури Кіровоградської області Медведенка А.Л. від 11 квітня 2014 року закрито кримінальне провадження щодо фактів наявності ознак постановлення 26 листопада 2013 року завідомо неправосудної постанови за наслідками розгляду адміністративної справи № 811/3783/13-а у зв'язку з відсутністю у діях судді Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук О.В. складу кримінального правопорушення.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності цим Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності цим Законом, здійснюються відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла на

момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Таким чином дисциплінарне провадження за даною скаргою здійснюється за Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

З матеріалів проведеної перевірки істотних порушень норм процесуального права та ознак порушення суддею Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук О.В. присяги судді під час розгляду адміністративної справи 811/3783/13-а не вбачається.

Право учасників процесу на апеляційне оскарження рішення суду не порушено.

Питання, пов'язані з розглядом справ і оскарженням судових рішень вирішуються виключно судами в порядку, визначеному відповідними нормами процесуального законодавства України.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначено ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції 2010 року.

Оскільки в діях судді Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук О.В. не вбачається ознак дисциплінарного проступку, передбаченого ст. 83 Закону, підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно неї відсутні.

Керуючись ст. ст. 83-87, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року, Комісія

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Кіровоградського окружного адміністративного суду Кравчук Ольги Володимирівни за зверненням слідчого прокуратури Кіровоградської області Медведенка А.Л.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макачук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова